

Eerste preek over 2 Petrus 1: 4

Door welke ons de grootste en dierbare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der Goddelijke natuur deelachtig zoudt worden.

Er is niets wonderlijker, dan dat de belijders van de heilige waarheid niet uitstekender zijn in heiligheid; aangezien er niet krachtiger is om des mensen hart te veranderen dan de gemelde heilige waarheid: lerende de rechtvaardigmaking van de zondige mens voor God om niet, door enkele genade. Zie Joh. 8: 32, Rom. 1: 16, Titus 2: 11, 12, 14.

Een van de sterkste krachten der heilige waarheid is in de beloften waarvan nu te spreken staat.

Daar zijn twee delen:

- I. De aard der genadeleer, in welke haar kracht bestaat: *'t zijn grote en dierbare beloften.*
- II. Het einde en de vrucht ervan: *de Goddelijke natuur.*

I. Aangaande 't eerste.

Het heilig Evangelie of de Genadeleer bestaat in enkele beloften, gelijk de wet in geboden. Zie Hebr. 10: 15, 16. Welke ook gezegd worden geschonken te zijn, omdat ze uit genade aan ons gedaan, en de beloofde zaken ook uit genade ons gegeven worden. Zie Rom. 11: 6. Deze zijn de grootste en dierbare zaken. Te weten:

1. Van de vergeving der zonden, gerust geweten, Gods gunst, God te genieten, Gods kinderen en volk te zijn, de eeuwige gelukzaligheid. Verg. Jer. 83: 8, 31: 34 en 31: 1, met Rom. 5: 1 en 8: 1, 15, enz.
2. Van de heiligmaking en reiniging van het hart; welk aangaande ons drie dierbare dingen beloofd worden.

(1) De inschrijving van Gods Wet in ons hart; zie Jer. 31: 83, met Hebr. 10: 16. Dit noemt Johannes *de zalving der heiligen*, 1 Joh. 2: 20, 27. Waardoor de heilige Wet ons nu niet meer met letters alleen wordt voorgeschreven, bekrachtigd met vloek en dreiging; maar door Gods liefde geschreven in ons hart. Dat is, daar de wet ons uiterlijk voorkomende, en ons Gods toorn en haat tegen ons lerende; maar ophitste om God wederom te haten, en zijn geboden niet te houden: want wie zal de geboden van zijn vijand gehoorzamen? Weshalve de wet gezegd wordt *de zonde levend te maken*, Rom. 7: 9, daar begint zij ons nu lief, en de wet van onze vriend te worden, als de Heere ons overtuigt van zijn liefde, jegens ons, en wordt ons een wet der liefde, waar wij een behagen in hebben Rom. 7: 22. En dus worden wij gezegd niet meer onder de wet te zijn; de' weten, de wet heeft twee plichten:

- te leren wat goed of kwaad is:
- dat goede op straf der verdoemenis te bevelen, en het kwade te verbieden. Dat eerste blijft de wet nog aan ons doen, Rom. 12: 2, waarom zij ook onder ons precies en net geleerd moet worden; maar het tweede heeft zij aan 't Evangelie overgegeven: zulks wij nu niet meer aangedrongen worden ter gehoorzaamheid uit vrees van de vloek of hoop van de zaligheid te verdienen; maar uit een liefde tot God, spruitende uit zijn liefde gestort in onze harten; en alzo wordt de heilige wet des Heeren gezegd ingeschreven te zijn in onze harten.

(2) Het geven van een nieuw hart, Ezech. 36: 26, en alzo lust en kracht om die wet te gehoorzamen; welke spruit uit het eerste: want als het hart van Gods liefde overtuigd en overwonnen is, en het kan

niet anders dan smelten door zulk een hitte, en dan naar die heilige wet gevormd worden, dat dikwijls wederom geschiedt, zo krijgt het hart daarvan ook een deugdelijke gestalte van heiligheid.

(3) Dat de Heere zal maken dat wij heilig wandelen; ziet Ezech. 86: 27, Jer. 32: 39, 40. Dit is boven het vermogen het volbrengen of het uitwerken zelf geven, Filip. 2: 13 en betekent de dadelijke meewerking van de volgende genade, door welke de Heere als de eerste oorzaak het willen en werken der gelovigen bijstaat.

II. Aangaande het tweede:

De Goddelijke natuur, voor ons onbegrijpelijk zijnde, bevatten wij in zijn eigenschappen, gelijk Exod. 34:6, 7, barmhartig, genadig, lankmoedig enz. daar wij door Gods natuur Gods deugden verstaan.

Wij worden gezegd die deelachtig te worden, als door de genadige vereniging zulke eigenschappen en Goddelijke deugden ook in ons komen; hetwelk geschiedt: niet als dezelfde eigenschappen of in soorten, of in 't ondeelbare ons worden meegedeeld. Niet in soorten; want dan zouden er meer Goden zijn, tegen Deut. 6: 4. Niet in 't ondeelbare; want dan zou de Heere Zijn eer, ja Zichzelf aan anderen geven; tegen Jes. 42: 8, want de eigenschappen zijn Gods wezen zelf.

Maar als wij dergelijke eigenschappen verkrijgen, dan worden wij bij gelijkenis gezegd der Goddelijke natuur deelachtig te worden; dat ook gezegd wordt Gods beeld te zijn, als Gen. 1: 27, Ef. 4: 24, Kol. 3: 10, doch daar moet altijd bij verstaan worden, dat Gods deugden en de onze, oneindig in wezen van elkaar verschillend zijn, 't een de Schepper, en 't andere het schepsel zijnde: zijnde nochtans elkaar gelijk,

- (1) in naam; want Gods deugden en die der mensen, worden met dezelfde naam genoemd, wordende de namen van de schepselen overgebracht tot de Schepper, om door die gelijkenis van de Schepper, iets te leren verstaan.
- (2) In volmaking; zodat gelijk de Goddelijke eigenschappen de Godheid volmaken, dat is de volmaakte Godheid uitmaken: alzo wordt de mens door zijn deugdelijke eigenschappen volmaakt.
- (3) In vruchten of uitwerkingen: omdat beider eigenschappen dezelfde vruchten voortbrengen; gelijk bijvoorbeeld de mens de ellendige weldoet, door zijn barmhartigheid; wanneer de Heere de ellendige weldoet, dan wordt alzo Hij barmhartig genoemd.

Als evenwel de mens zulke deugdelijke eigenschappen krijgt, dan wordt hij gezegd *de Goddelijke natuur deelachtig te worden*, omdat hij een beeld wordt 't geen de Heere God opricht tot prijs van zijn heerlijke genade en tot 's mensen heil.

Nu zegt de Apostel, dat wij de Goddelijke natuur deelachtig worden *door die beloften*. Niet dat de beloften door zichzelf eerst en recht uit, dat werken; want beloven is nog geen geven. Beloften als zodanig stellen de zaak niet in wezen, maar doen ons hopen; nu de hoop is van 't geen men niet ziet, Rom. 8: 24, 25. 't Geen wel te onthouden is tegen zulke ongezone verstanden, welke als wij een zaak door de beloften zeggen vast te staan, dan menen: men behoeft daar niet toe te doen, alsof de beloften als zodanig (welke alleen maken dat de zaak zeker zal geschieden) ons van alle werk ontsloeg; welk werk nochtans van node is, zal de beloofde zaak inderdaad geschieden.

Maar omdat de Heere God werkt naar Zijn beloften, als zijnde getrouw en waarachtig. Ps. 89: 6. dus worden wij dan deze genade deelachtig omdat de Heere die beloofd heeft, en zijn beloften vervullen zal als wij die geloven. Zulks door de beloften.

En ook, omdat de Christen, 't geen ik alhier meest beoog, de beloften door 't geloof aangenomen, zijnde gebruikt tot opwekkingen, behulpzels, middelen, enz. in de weg der heiligmaking, tot

voortbrenging van vele goede werken; door welker vele daden ten laatste een hebbelijkheid derzelven ontstaat, en dat is de deugdzaamheid, of de Goddelijke natuur, als boven.

Nu de manier hoe dit geschiedt, zal in 't vervolg in de praktijk aangewezen moeten worden. Volgt dan nu de leer:

In de beloften van de Heere God is een bijzondere kracht tot waarachtige heiligmaking.

Dit blijkt in de tekst, die zegt, *dat wij door dezelve de Goddelijke natuur deelachtig worden.* Als ook 2 Kor. 7: 1. *Omdat wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelf reinigen,* enz. Ps. 119: 50: *Uw toezegging heeft mij levend gemaakt.*

Dit is ons geleerd en in voorbeeld vertoond in 't Oude Testament in Israël zijn vijanden de Kanaänieten (voorbeelden van onze geestelijke vijanden) verslaande, en Kanaän (een voorbeeld van onze zaligheid, innemende; al haar kracht was in, en kwam uit de beloften, welke haar gedaan waren, Exod. 23: 20- 30; Deut. 7: 17, 18, 20, 21, enz. *Want als zij daar kwamen, vonden zij een sterk volk, Enaks kinderen, sterker dan zij, bij welke zij in beider ogen maar sprinkhanen waren,* Num. 13: 28- 31 ~ 33, door de beloften evenwel gesterkt zijnde, zei Kaleb: *laat ons vrijmoedig optrekken en dat erfelijk bezitten; want: Wij zullen het voorzeker overweldigen,* Num. 13: 30, en zij hebben het ook daarna ingenomen, welk voorbeeld ons in deze verhandeling veelal te pas zal kunnen komen.

Hier zal nu dienstig zijn, tot handleiding in de oefening van deze zaak aan te wijzen op wat wijze de beloften 't gezegde uitwerken.

Vooruit zeg ik, dat maar behoeft gezegd te zijn hoe de beloften ons brengen tot het doen van deugdzaam werken, voor vast stellende uit de natuur der zaken, dat door vele daden de gestalte en hebbelijkheid geboren wordt in ons; zullende dan volgen, dat wij uit het veelvuldig doen der deugdzaam werkingen deugdzaam, *dat is der Goddelijke natuur deelachtig zullen worden.* En daarop ga ik voort.

I. Door de beloften komen wij tot het laten der zonden, en 't goede te doen, en het doordringen van allen tegenstand, omdat dezelve ons doen zien op het onzienlijke. Dat dit de beloften doen, blijkt uit haar aard, want 't geen beloofd wordt, hoopt en gelooft men; nu, men hoopt en gelooft, 't geen men niet ziet. Rom. 8: 24- 25 en Hebr. 11: 1. Nu weten wij immers, dat onze bekoring meest is door de zichtbaarheden; de begeerlijkheid der ogen, enz. 1 Joh. 2: 16. Demas verliet Paulus als hij de tegenwoordige wereld lief kreeg. 2 Tim. 4: 10. Waarom Paulus dit tot een grondslag legt, dat hij niet vertraagt, en dat de inwendige mens vernieuwd wordt in hem, te weten, dat hij niet aanmerkt de dingen die men ziet, maar die men niet ziet, dat is, die in de beloften zijn, 2 Kor. 4: 16, 18. Dit gaat zo ver, dat die mens, die op die beloften hoopt, ten laatste alles verachten kan, en van alle pijlen onraakbaar is; *als Mozes, die alle schatten verachten kon, en de toorn van de koning niet vrezen, want hij hield zich vast als ziende de Onzienlijke,* Hebr. 11: 26, 27.

II. De beloften veranderen onze staat; want van vijanden worden wij Gods vrienden, ja worden verheven tot Gods kinderen, zonen en dochters van de Almachtige; een Koninklijk Priesterschap, koningen en priesters, Kol. 1: 20, 21; 2 Kor. 6: 18; 1 Petrus 2: 9; Openb. 1: 6. Nu dit maakt ons ook bekwaam het goede te betrachten om de Goddelijke natuur deelachtig te worden. Want omdat wij Gods vijanden zijn, omdat wij God bevatten onze vijand te zijn, en kunnen noch willen wij die wetten van onze vijand gehoorzaam zijn, ja de wet zelf doet ons zondigen, Rom. 7: 8- 10, te weten, vanwege onze vijandelijke aard. Doch door de beloften bevattende dat God ons een vriend, ja Vader geworden is, beginnen wij die wet lief te krijgen, als die ons ten goede is, en alzo te gehoorzamen, Rom. 7: 22. Daarenboven, als de Christen gelooft dat hij door en na de beloften een zoon des

Allerhoogste, een koning, enz. geworden is, zo kan hij niet anders dan zijn hart verheffen tot het leven en doen 't geen zo'n hoogheid betamelijk is, volgens Ef. 4: 1.

III. De beloften door 't geloof aangenomen, maken een grote verwachting van toekomende grote zaken, welke genoemd wordt de Hoop der Zaligheid. Nu, deze is een zeer krachtig middel tot alle ware heiligheid. Want gelijk de wanhoop de mens doet vervallen tot alle kwaad, zo wapent de hoop ons tegen alle verzoeking, ter rechterhand, ons voorstellende een veel groter goed dan ons hier beloofd wordt; en ter linkerhand, ons alle zwaarigheid doende achten als een haast voorbijgaande verdrukking, bij dat gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid, dat in de beloften is, en dat wij hopen 2 Kor. 4: 17. Waarom ook de Heilige Geest gewoon is de hoop een helm der zaligheid te noemen, Ef. 6: 17 en 1 Thess. 5: 8, die de gelovige op hun hoofden hebbende, elke slag der verzoeking kunnen afslaan. Ja, de Apostel durft zeggen, dat die van Korinthe alles rijk geworden waren in Christus, in alle reden en alle kennis, alzo dat het hun aan geen gave ontbrak, aangemerkt Christus' getuigenis onder hen bevestigd was, en zij de openbaring van onze Heere Jezus Christus verwachten, zeer klaar aanwijzende, dat de belofte en de hoop of verwachting der zaligheid op die beloften, hun zo rijk, dat is de Goddelijke natuur deelachtig maakten.

IV. De beloften zijn ook van heiligheid en heerlijkheid; de heiligheid zijnde de onvolmaakte heerlijkheid, en de heerlijkheid de volmaakte heiligheid. De eerste en deszelfs voortgang is een beschikking of onvolmaakte hebbelijkheid van deugdzaamheid, daardoor en aan de Christen werkt zolang hij hier is. Het tweede is die hebbelijkheid volmaakt. *Deze beiden krijgen wij niet in wezen, maar in hoop door de beloften.*

Nu, 't geen wij in hoop maar hebben, en nochtans zeker in wezen zullen en moeten verkrijgen, als ons zijnde van God beloofd, dat moeten wij gaan bearbeiten om het te genieten. Zo dient men Gods raad, en zulk een gevolg maakt een Christen altijd; gelijk de Zaligmaker, die de bewaring beloofd was, zich daarom niet wilde van de tempel werpen, Matth. 4: 5- 7. Zijnde dan aan de Christen beloofd de heiligmaking, dat is, dat hij door het doen der goede werken, deugdzaam zal worden, zo stelt hij zich daartoe, en die beloften geloofd zijnde, werkt in hem een grote betrachtting van al deugden. Desgelijks zijnde aan hem beloofd de heerlijkmaking, dat is, dat hij met de allerheiligste Godheid heerlijk verenigd, niet Jezus, de heilige Engelen, en zalige mensen zal verkeren in eeuwigheid, om met die volmaakte de Heere te verheerlijken, zo gaat hij zich daarnaar schikken, om Christus als een reine maagd voorgesteld te worden, 2 Kor. 11: 2, en omdat lied te leren zingen, 't geen niemand kan leren, dan die van de aarde gekocht zijn, Openb. 14: 3.

V. De beloften verzekeren de gelovigen van des Heeren hulp en bijstand in 't geestelijke leven, want dezelve niet alleen beloven een nieuwe geest en een ander hart, Ezech. 11: 19 en 36: 26, maar ook zulk een geleide bijstand en hulp, zie Matth. 28: 20, 2 Kron. 16: 9, op de gebeden van de gelovigen door 't geloof. Matth. 21: 22, dat zij inderdaad in zijn inzettingen wandelen zouden, Ezech. 11: 20 en 36: 27.

Er is gewis niet schadelijker in iets te verrichten, dan een verkeerd gebruik van onze onmacht of de onkunde van onze macht. Zo kan een dwaas aan een stro, en een sterk paard aan een toom van een jongetje vastgehouden en geleid worden, omdat het niet weet wat het vermag. Het geloof op de belofte van Gods almachtige bijstand, neemt deze inbeelding, van onmachtig te zijn, weg; en het maakt de mens wijs en zeker, dat hij in Christus alles vermag, Filip. 4: 13. Dan gaat hij daar maar op aan, en doet het.

Tegenwerping. *Zijn wij dan volmaakt, en vermogen wij alles?*
Antwoord.

Nee, ten aanzien van onze inhangende hoedanigheden en deugden, welke door vele oefeningen in ons moeten gewrocht worden. Doch in Jezus Christus, ja; zie Kol. 2: 10 en Filip. 4: 13, dat is, in en door 't geloof op de beloften zijn wij machtig, en dat moeten wij weten en geloven. Gelijk Israël in zichzelf tegen de Enakieten niet kon bestaan, maar wel door de beloften van bijstand, zo zijn wij ook in onszelf wel zwak en gering, maar in Christus alles vermogende.

Zo u dan voorts zou vragen: Waarom gaat een christen dan door 't geloof niet aan op de beloften, en brengt zo al zijn geestelijke vijanden ten onder?

Dan zal ik antwoorden:

Omdat hij het niet doet, er is geen schuld als in hem, die niet gelooft, of door 't geloof niet genoeg werkt. Ik ontken niet, dat er is een zekere verborgen bestelling des Heeren Gods onder, gelijk er niets geschiedt zonder Gods voorzienigheid, naar welke het zo stuksgewijze toegaat gelijk het gaat; doch is daarom geenszins minder onze schuld, want de verborgen dingen zijn voor de Heere, en Zijn geopenbaarde wil voor ons om die te doen, daar zijn wij aan gehouden; volkomen macht heeft Hij gelegd in de beloften, en 't geloof tot een hand gesteld om die macht daaruit te halen. Welk geloof, alzo het maar een aanschouwen van de Heere Jezus is, Joh. 6: 40, en een toestemmen aan Hem die onfeilbaar is, en niet liegen kan, Titus 1: 2, om te verzegelen dat Hij waarachtig is, Joh. 3: 33, blijkbaar van zulk een aard is, dat het de Christen alle verontschuldiging van onvolmaaktheid beneemt. Gelijk Israël van de Heere beloften hebbende van zijn Goddelijke bijstand in het gehele uitroeien van alle heidenen uit Kanaän, en daarin door vrees voor de sterkte der vijanden, Joz. 17: 16, en aldus door ongeloof niet teneinde toe voortgaande, maar het werk daar lieten steken, alleen daarvan de schuld had, al was 't schoon zodat de Heere door Zijn verborgen beleid dat alles zo bestelde, om Israël door die overgebleven vijanden te verzoeken, Joz. 2: 21 23 en 3: 1, 2, en dat het derhalve des Heeren wil, doch verborgen, alzo was, dat die volkeren bleven; dat alles evenwel verontschuldigde Israël in haar ongeloof en ongehoorzaamheid niet.

Alzo de gelovigen beloften hebbende van de bijstand van de Heilige Geest in het ten onderbrengen van de satan, Rom. 16: 20, en daarin door ongeloof of begeerlijkheden vertragende, dragen hiervan alleen volkomen de schuld, en kan hen in geen dele verontschuldigen, dat des Heeren heilige Voorzienigheid daarover gaat. Zo blijkt dan, dat een christen zijn onmacht tot zijn onschuld nooit vermag voor te wenden: want of het wel waar is dat hij onmachtig is in zichzelf, zo is hij nochtans machtig in Christus; zodat hierin het onderscheid tussen Adam voor de val en ons bestaat; dat Adam de macht had in zichzelf, en dus verliesbaar; wij in Christus, en dus onverliesbaar; en dat is de dwaasheid van het Evangelie, zwak te zijn en nochtans alles te vermogen, 2 Kor. 6: 10 en 12: 10.

Dit gezegde dient:

1. Tot waarschuwing der christenen tegen verscheiden misgrepen.

1. Degenen, die de heilige troostrijke beloften van de vergeving der zonden, en des Heeren gunst en vriendschap niet aannemen, verwaarlozen; óf omdat zij ijdel en zorgeloos zijn, en zich de zaken hunner zaligheid zover niet laten ter harte gaan, dat zij zouden beseffen, dat hun zulk een herstelling van Gods gunst of vergeving van node is; latende het maar daarop aangaan, ten schoonste genomen, dat zij de ergste niet levende, wel zullen in de hemel komen. Deze, alzo zij zich der beloften niet aantrekken, en de zaligheid op zijn heidens verwachten, en kunnen ook geen
2. Óf omdat zij horende dat aan die zoete beloften van Christus en de vergeving der zonden zulk een sleep van heiligmaking, en alzo die bittere verloochening of doding en haar onaangename, steile weg der deugden vast is, daarom geen zin in die beloften hebben, op welker geloof dat volgen moet, dat hun onsmakelijker dan de dood is, en des achterwaarts gaan, en laten de

beloften daar blijven zonder zich die zeer aan te trekken, weshalve zij ook derzelve kracht niet deelachtig kunnen worden.

3. Óf omdat zij hun zonden beginnen te zien en derzelve zwaarte te gevoelen, zulke hoge beseffing niet kunnen verkrijgen van Gods barmhartigheid, of genade der vergeving, en derhalve op het voorstel der bestraffing hunner zonden uitwerpen, of in zichzelf denken als Kaïn: *Mijn zonden zijn groter dan dat zij vergeven worden*, Gen. 4: 13. Niet kunnende bevatten, hoe het scherpste gevoelen of de grootste droefheid over de zonden en zeer overvloedige tranen over dezelve, met het geloof zeer wel kunnen bestaan; ja, hoe de droefheid over de zonden uit het gevoelen van de vergeving en de liefde spruitende, de zwaarste en scherpste is; hetgeen zij zouden weten uit Lukas 7:38 vergeleken met vs. 50.
4. Óf omdat zij zich dwaas inbeelden, tot die genadebeloften niet te behoren, zonder enige grondslag, als die van hun onwaardigheid en zondige vuilheid, welke zij billijk verstaan zouden, niet kwijt te kunnen worden, dan ná, op en door het aannemen van de heilige beloften, door het geloof, Hand. 15 t 9.

2. Degenen, die de heilige beloften der heiligmaking en aangaande de hulp en bijstand van de Heilige Geest in de loopbaan der Godzaligheid niet aannemen:

- (1) Óf omdat zij zorgeloos zijn, en zich de zaak des geestelijken levens zoveel niet laten aanleven, dat zij veel zouden bedenken van waar zij hetzelfde moeten bekomen.
- (2) Of ook ten omdat zij zulk een grote zin in de heiligmaking, de bedoeling en de oefening der deugden niet hebben, dat zij veel naar zulke beloften zouden vragen.
- (3) Of omdat zij 't burgerlijk of heidens eerlijk leven voor een heilig leven schattende, niet weten noch menen dat haar een hogere macht van de beloften van node is.
- (4) Of omdat zij niet verstaan noch weten, wat het zij door de beloften te werken, of uit de beloften door 't geloof kracht te hebben.
- (5) Of omdat zij dwalende, de beloften een anderen zin toeschrijven, als meenden zij des Heeren hulp in alles niet.
- (6) Of omdat zij geen andere kracht erkennen, als die in hen zelf hangt; menende alleen daartoe machtig te zijn, waartoe zijzelf genoegzame krachten hebben, en wat daarboven gaat, zeggen zij, daartoe onmachtig te zijn, geen rekening makende op het krachtig zijn in de Heere, en in de sterkte Zijner macht, Ef. 6: 10.

3. *Degenen, die de beloften van de vergeving der zonden en Gods gunst al aangenomen, hiertoe niet gebruiken.*

- (1) Of omdat zij als onvoorzichtige dwazen dat niet eens bedenken, zich niet pijnigen om verdere gevolgen van heiligmaking uit de genadeleer te trekken en te bedenken.
- (2) Of omdat zij de Zaligmaker alleen als een priester bevatten en aannemen, om in Hem verzoening voor de zonden te hebben, en een gerust geweten, en verder niet; niet denkende dat Hij ook als onze Leraar en Koning om ons te leren en over ons te heersen moet aangenomen worden.
- (3) Of ook omdat zij die genade wel tot het tegendeel gebruiken, te weten, tot zorgeloosheid en vleselijkheid, volgens hetgeen staat, Judas vs. 4.

4. *Degenen, die de beloften van heiligmaking al gelovende zo 't schijnt, nochtans tot de ware heiligheid en de oefening der deugden niet gebruiken.*

- (1) Of omdat de heiligheid hen niet aanstaat,
- (2) of omdat zij enige deugden oefenende, dat alleen uit kracht van hun natuurlijke drift en heidense burgerlijkheid doen, hun harten nooit hoger tot een almachtige of Goddelijke kracht, die in de beloften zou mogen zijn, optrekkende; die dan ook wel eerlijke lieden, maar nooit rechte christenen, deugdzame en de Goddelijke natuur deelachtig worden.

II. Deze leer dient ook tot onze opwekking.

Om ons op die gezegde wijze aan die beloften te houden, en die alzo tot onze heiligmaking of oefening der tucht en deugden te gebruiken; dat is krachtig worden in de Heere, Ef. 6: 10, *dat is heengaan in de mogendheden des Heeren HEEREN*. Ps. 71:16. Want daartoe zijn de beloften ons gedaan; door dezelve heeft de Heere niet alleen willen te kennen geven wat Hij ons doen, en geven, en van ons maken wil; maar ook, dat Hij dat doen kan alleen door Zijn Woord en beloften, door zijn geloofwaardigheid. Dat gebeurt als wij zijn beloften door 't geloof aannemen, en daardoor in ons krijgen 't geen in de beloften is; dat is, *verzegelen dat God waarachtig is*, Joh. 3: 33; waarin Zijn eer bestaat. *Verzegelen* zeg ik, niet met woorden, als wij zeggen dat wij de beloften geloven, maar met de daad, dat is met een levend geloof; gelijk Abraham, Gen. 22, op de beloften aangaande; en gelijk Jozua en Kaleb, dadelijk doende 't geen in de beloften beoogd is.

Verkeerd wordt dit opgevat, als men de beloften ziende, en die toestemmende, stil gaat zitten, en meent hetgeen in de beloften is, zal ons als een ingestorte hebbelijkheid zonder middel ingestort worden; daar de Heere wil, dat wij zelf onze zaligheid zullen werken, Filip. 2: 12. Lopen in de loopbaan, 1 Kor. 9: 24. Strijdende de strijd van het geloof. En wil de satan onder onze voeten verpletteren, Rom. 16: 20. Belovende in alles Zijn bijstand, opdat het ons wel gelukt.

Dit moeten wij geloven, ons daarvan vergewissen, en daarop aangaan.

- Dit strekt ten hoogste tot de heerlijkheid des Heeren van onze God, tot eer van Zijn heilige waarheid. als wij op Zijn Woord aangaan, en alles, ook 't zwaarste, doen; waarvoor alle anderen en ook wij vóór dezen, in erkentenis van onmacht, staan bleven.
- Tot eer ook van Zijn goedheid, ons zulke goede en grote beloften doende.
- Tot eer van Zijn macht, als Hij niet alleen de dienstknechten van de satan uit de macht der duisternis uitrukt en verlost, stellende die op de aarde tot afbeeldsels van zijn heiligheid, omdat de gehele wereld verdronken ligt in eigen lusten, eigen wil, en eigen eer. Maar dat Hij dat ook doet met één woord, een belofte van onzichtbare dingen; daar de gehele wereld naar zichtbaarheden uitziet. Dit is *de rijkdom Zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid*, Rom. 9: 23. Deze beloften moeten wij dan uitdrukken in ons leven, en tonen die te geloven.

Het is ook niet genoeg uit te spreken, wat voortgang wij in 't geestelijk leven, in de verloochening van onze lusten, wil en eer, en in beoefening der ware deugden doen zouden, ingeval wij ons aan die beloften hielden, en die op voornoemde wijze gebruikten; onze tekst zegt, *wij zouden de Goddelijke natuur deelachtig worden*. En Paulus zegt, Filip. 4: 13: dat wij alle dingen zouden vermogen, als wij maar geloofden dat wij het vermochten, en alzo aangingen op de Goddelijke beloften van Zijn heilige, gewisse en machtige bijstand.

Op wat manier de heilige beloften ons machtig maken tot tucht en deugden, en hoe wij door dezelve werken, is nu genoeg in 't vorige aangewezen. Evenwel kan ik niet nalaten nog twee of drie middelen aan te wijzen, om tot zulk een gebruik der heilige beloften te geraken.

1. Maakt dat de beloften u aangaan, en u *een zoon of dochter der beloften* bent, Rom. 9: 8. Nu dit is niet te verkrijgen door grote moeite of veel werk; maar op een lichte en lieflijke wijze; alleen door honger krijgt men deze spijs, door armoede deze rijkdom, Matth. 5: 3, 6. Van dit heil staat de Zaligmaker en roept: *Zo iemand dorst, die kome tot Mij, en drinke*, Joh. 7: 37. *En die dorst heeft, kome, en wie wil, neme het water des levens om niet*, Openb. 22: 17. Zo maar niemand deze genade begeert, wetende dat zij de heiligmaking in zich begrijpt, en aldus de heiligmaking begeert, wie hij ook zij, hoe onrein en een onheilig zondaar, onrechtvaardig, onkuis, goddeloos wat dwaas er zij, hij kere zich herwaarts, hij denke niet om enige voorgaande onheiligheid, maar kome tot de Zaligmaker en

tot de beloften, om daardoor geheiligd te worden. De verloren zoon zag niet om naar betere klederen om bij de vader te komen, maar stond op en ging derwaarts heen om die te krijgen. Zoekt u veranderd te zijn, gaat naar Christus om geheiligd te worden, en zo bent u *een kind der beloften*.

2. Wacht u van ooit door enig ingebeeld vooroordeel van uw onmacht te wanhopen van iets groots, omdat het te zwaar is, te kunnen doen: want zulk een vooroordeel stopt ogen en oren voor alle beloofde hulp, en maakt de handen slap, zodat men niet eens aan 't werk valt, gelijk Num. 13: 31 en 14: 3, 4, of zo men aan 't werk valt, vergeet men de beloften, en dan staat men in zichzelf, en zo richt men niets uit, zoals in datzelfde volk blijkt, Num. 14: 40-42, 44, 45.

Tegenwerping. *Maar de Heilig Geest leert ons alzo wanhopen in zware zaken, Jes. 24: 19.*

Antwoord. Wanhopen aan uw eigen krachten, om niet vermetel en roekeloos grote dingen bij de hand te nemen; doch niet in God en Christus, in Wie wij alles vermogen. Jozua spreekt alzo, om het volk in erkenning van hun onmacht heen te drijven maar de beloften, en machtig te maken in de Heere.

3. Dikwijls moet men zich tegemoet voeren de uitnemende grootheid en heerlijkheid der beloften, opdat het hart door die overdenkingen week worde, en dus tot voorgeschied gebruik der beloften bekwaam gemaakt. Zo doet of leert ons Petrus doen, hier in de tekst, en ons willende leren, *dat de Goddelijke kracht ons door Christus schenkt al wat tot het leven en de Godzaligheid behoort*, zegt hij, *dat ons door Dezelfde grote en dierbare beloften geschonken zijn, om door die de Goddelijke natuur deelachtig te worden*, 2 Petrus 1: 3, 4.

4. Dikwijls moet men ook overdenken de waarheid en zekerheid van de beloften, ook de oprechtheid en welmenendheid Gods in 't beloven, en hoe alles spruit uit een enkele onbegrijpelijke goedertierenheid en menslievendheid, er op uit zijnde, dat de mensen door de beloften ingewonnen tot Gods liefde, en alzo tot Zijn dienaars gemaakt mochten worden. Hierom biedt Hij de genade in zijn belofte eenvoudig aan; en niemand heeft te twifelen, of het hem ook aangaat. Daarop ziet de Apostel, als hij zo in 't brede spreekt van de eedzwering des Heeren in de beloften, Hebr. 6: 12 17, en zegt zulks *te geschieden, opdat door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liegt, die de toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden, een sterke vertroosting zouden hebben*. Ziet ook vs. 18, 19.

Tegenwerping. *Dat zou ik wel doen, maar ik val zo dikwijls wederom in de zonde, dat ik met God zou schijnen te spotten, zo ik tot Zijn beloften terugkwam.*

Antwoord.

Vallen wij dikwijls, dikwijls moeten wij weer opstaan, en tot de beloften om sterkte gaan. 't Is geen spotten met de Heere, als wij met zulk een voornemen komen, om sterkte uit de beloften tegen de zonden te krijgen, en op de genade niet zondigen. Hierom wordt het *een eeuwig verbond* genoemd, Jes. 54: 10 en 2 Tim. 2: 13.

Dit is de hoogte van de genade van het geloof en van de ware Christelijkenheid. Door de vele struikelingen, welke zware en grote zonden in Gods ogen zijn, niet te wanhopen, maar vast te houden aan 't onverbreekbaar verbond, en telkens wederom te komen tot de beloften. En door de aanmerking van dat altijddurend genadeverbond niet zorgeloos te worden, maar dat aan te zien en te gebruiken, als het enige middel om ons tegen de zonden en in de weg der deugden te sterken, als door welke wij de Geest krijgen, Gal. 3:2, en de Goddelijke natuur deelachtig worden.

Die dit van de Vader geleerd is, zal het weten en de wetenschap der Heiligen in deze 't verstand zijn.